

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 41Csp/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219202693
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Oreničová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7219202693.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II. sudcom L. V. D. X. F. Ž. C. F. F..E..D., C.: XX XXX XXX, F. F. U. XX, XXX XX V., zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému P. D., O.. XX.X.XXXX, V. K. XXXX/XX, XXX XX M. - F. M., o zaplatenie 2.213,67 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.036,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.036,85 eur od 31.5.2016 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi proti žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84 %.

odôvodnenie:

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným súdu 26.3.2019 ešte právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: X., R..F., U. O. X. XXX XX V., C.: XX XXX XXX (R. P. O. F. N. I. B. R..F., B. O. XX, XXX XX M., C.D.: XX XXX XXX z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s X., R..F.), Ž. vydať platobný rozkaz, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.213,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.5.2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania, a to titulom neuhradenej pôžičky poskytnutej žalovanému ešte spoločnosťou N. I. B. R..F. na základe Zmluvy o pôžičke č. 7150375 zo dňa 8.4.2015.

2. Podanie návrhu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 8.4.2015 Zmluvu o pôžičke ev. č. 7150375, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000 eur (schválená výška pôžičky). Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných 55 mesačných splátkach v sume 58,54 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky 3.241,70 eur. Do podania návrhu žalovaný uhradil z vyššie uvedenej zmluvy sumu 292,70 eur. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 2.213,67 eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

3. V predmetnej veci Okresný súd Košice II. rozhodol najsamprv Platobným rozkazom sp. zn. 41Csp/58/2019 - 55 zo dňa 23.4.2019, ktorý následne zrušil Uznesením sp. zn. 41Csp/58/2019-96 zo dňa 14.2.2020 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalobu do vlastných rúk žalovanému, ktorý sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava.

4. Podaním zo dňa 26.6.2019 Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155,

so sídlom U. O. X, Bratislava žiadala, aby súd v súlade s ust. § 80 ods. I CSP pripustil zmenu účastníkov konania tak, aby do konania na strane žalobcu namiesto spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom U. O., XXX XX V., X. F. C. F. F..E..D., C.Č.: XX XXX XXX, so sídlom U. XX, XXX XX V. K. Y., Ž. F. X. Ú.Á. V., R..F., P. F. N. I. B. R..F.. ako postupca k 18.6.2019 postúpila svoju pohľadávku zo zmluvy č. 7150375 uzavretej dňa 8.4.2015 medzi žalovaným ako dlžníkom a postupcom ako veriteľom, spoločnosti C. F. F..E..D., F. F. U. XX, XXX XX V., C.: XX XXX XXX.

5. Okresný súd Košice II. uznesením sp.zn. 41Csp/58/2019-101 zo dňa 9.4.2020 pripustil, aby z konania vystúpil žalobca Všeobecná úverová banka ,a.s., IČO: 31 320 155 a na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť C. F. F..E..D., C.: XX XXX XXX, F. F. U. XX, XXX XX V., a to z dôvodu, že po začatí konania nastala skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností, keďže došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania.

6. Žalovaný je prihlásený k trvalému pobytu na adrese K. XX, M.- F. M.. Na adrese trvalého pobytu je žalovaný adresátom neznámym. Keďže sa súdu nepodarilo doručiť žalobu do vlastných rúk, súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

7. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

8. V predmetnej veci súd pojednával v prítomnosti žalovaného. Právny zástupca žalobcu sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a hospodárnosti konania. Preto súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

9. Oboznámením sa predloženými listinnými dôkazmi (Návrhom na vydanie platobného rozkazu, Notárskou zápisnicou č. N3283/2017, NZ 54215/2017, NC RIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 spísanou notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou (Projekt rozdelenia zlúčením), Prílohou I projektu - Opis rozdelenia majetku a záväzkov, Prehľadom splátok a úhrad, Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 25.5.2016, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 8.4.2015 - Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky, Splátkovým kalendárom k Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29.10.2015, Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.3.2016, Doručenkou, Návrhom na zmenu strany sporu na strane žalobcu zo dňa 26.6.2019, Platobným rozkazom, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 20.6.2019, Podacím hárkom, Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávky a jej prílohami, Uznesením o zmene strany sporu na strane žalobcu zo dňa 9.4.2020 a ostatným spisovým materiálom) , pričom súd zistil tento skutkový stav:

10. Právny predchodca žalobcu spoločnosť N. I. B. R..F.. F. F.

B. O. XX, XXX XX M. , C.: XX XXX XXX R. žalovaný uzavreli dňa 8.4.2015 písomnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky, na základe ktorej N. I. B. a.s. poskytla žalovanému bezhotovostný spotrebiteľský úver vo výške 2.000 eur, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1.512,40 eur a celkovej čiastke 3.512,40 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť pôžičku v pravidelných 60-tich mesačných splátkach v sume po 58,54 eur. Ostatné dohodnuté podmienky: Spôsob čerpania pôžičky - poštová poukážka. Priemerná hodnota RPMN: 18,34 %. Odplata: 27,9 %. Prvá splátka splatná dňa 20.5.2015. Ďalšie splátky splatné 20.dňa v mesiaci. Termín konečnej splatnosti: 4/2020. RPMN: 27,9 %. Fixná ročná úroková sadzba: 27,90 %. Najvyššia prípustná výška odplaty: 27,90 %.

11. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 2.506,37 eur (označené v prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“). Uvedenú sumu tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu (suma splátok) a suma po zosplatení.

12. Zo žalobného návrhu , ako aj z Prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy uhradila ku dňu podania žaloby 292,70 eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca uplatňuje vo výške 0 eur. Na základe uvedeného celkovú výšku dlžnej sumy žalovanej ku dňu podania žaloby tvorí : istina + náklady na vymáhanie - prijaté úhrady = žalovaná suma, t.j. 2.506,37 eur + 0 eur - 292,70 eur = 2.213,67 eur.

Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad (stĺpec Zostatok) zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 296,09 eur (stĺpec Pokuta), ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje (2.499 eur -286,09 eur = 2.213,67 eur).

Po podaní žaloby žalovaný už žiadnu čiastku neuhradil.

13. Listom zo dňa 26.3.2016 označeným ako „predžalobná upomienka“ vyzval žalobca žalovaného k úhrade dlžných splátok v celkovej výške 176,82 eur a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru (ak žalovaný do 5.5.2016 neuhradí splátku splatnú v mesiaci 01/2016).

14. Nakoľko k úhrade dlžných čiastok nedošlo v dodatočnej lehote, žalobca dňa 19.5.2016 úver zosplatnil, o čom bola žalovaný informovaný listom zo dňa 25.5.2016 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“.

15. Zistený skutkový stav súd posúdil podľa týchto zákonných ustanovení :

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v ďalšom len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy, nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v ďalšom len zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), na účely tohto zákona spotrebiteľským úverom pre účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa ust. § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

20. Podľa ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

21. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa ust. § 54a Občianskeho zákonníka, účinného od 5.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

23. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie sa prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Z obsahu predložených listinných dôkazov vyplynulo, že v prejednávanej veci právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 8.4.2015 písomnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. Preskúmaním predmetnej zmluvy súd dospel k záveru, že uvedenú zmluvu je potrebné posudzovať a posúdil ju ako Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel žalobca ako dodávateľ so žalovaným ako spotrebiteľom, teda podlieha režimu Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Z.z., nakoľko právny predchodca žalobcu je podnikateľ, ktorý má v predmete činnosti poskytovanie úverov a žalovaná je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý úver na iné účely ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Ide o typovú zmluvu, teda zmluvu vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené, teda ide o formulovanú zmluvu s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňujú potrebné údaje. V prejednávanej veci spotrebiteľská zmluva má písomnú formu, podľa názoru súdu obsahuje i zákonom stanovené náležitosti, a to náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Z uvedených hľadísk, t.j. s prihliadnutím na špecifický charakter spotrebiteľského práva, ako aj ochranu práv spotrebiteľa, je potrebné prihliadať aj na práva a povinnosti účastníkov takéhoto zmluvného vzťahu.

28. Zákomom č. 343/2018 Z.z. zo dňa 27.11.2018 (účinným dňom vyhlásenia 5.12.2018), vložením ust. § 54a sa zmenil Občiansky zákonník, podľa ktorého ustanovenia „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať ani ho platne zabezpečiť. Ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Podľa prechodných ustanovení § 879 Občianskeho zákonníka, konanie predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

29. Podľa dôvodovej správy cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ust. 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo určené časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktorý je možné plniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie podľa § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne, exekučné a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie toho rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu - spotrebiteľa a dodávateľa.

30. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd uzavrel, že v prejednávanej veci bola žaloba podaná za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka dňa 26.3.2019. Súd bol preto povinný a ex offo skúmať, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si v danom prípade veriteľ uplatňuje, nie je premlčané.

31. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal finančného nároku titulom nesplateného úveru, poskytnutého žalovanému na základe úverovej zmluvy zo dňa 8.4.2015, súčasťou ktorej sú Zmluvné podmienky a Splátkový kalendár zmluvy. V konaní nebol sporný spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy a ani skutočnosť, že na jej základe boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000 eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splátiť v 60-tich mesačných splátkach po 58,54 eur, pričom žalovaný porušil svoje povinnosti splácať úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka úver zosplatnil. V konaní taktiež nebola sporná skutočnosť, že žalovaný uhradil žalobcovi z vyššie uvedenej úverovej zmluvy len sumu 292,70 eur, ktorá skutočnosť je zrejmá z predloženého Prehľadu splátok a úhrad.

32. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a jej podmienkami, právny predchodca žalobcu spoločnosť N. I. B. a.s. listom zo dňa 26.3.2016 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a zároveň upozornil žalovaného na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo ani dodatočnej lehote, žalobca dňa 19.5.2016 úver zosplatnil a uvedenú skutočnosť žalovanému oznámil listom zo dňa 25.5.2016. Doteraz žalovaný dlžné čiastky neuhradil.

33. Vychádzajúc zo žaloby a z Prehľadu splátok a úhrad, celkový dlh žalovaného na uvedenej úverovej zmluve predstavuje 2.213,67 eur (t.j. istina vo výške 2.506,37 eur mínus úhrady vo výške 292,70 eur = 2.213,67 eur).

Žalobca si v tomto konaní neuplatnil zmluvnú pokutu, ktorá je evidovaná v Prehľade splátok a úhrad v sume 286,09 eur (položky evidované ako „pokuta“).

34. V okolnostiach prípadu je nesporné, že žalobca doručil súdu žalobu dňa 26.3.2019. Žalobcom uplatnený nárok pozostáva zo 4 splátok do zosplatnenia (4 x 58,94 eur, t.j. splátka splatná 20.1.2016, 20.2.2016, 20.3.2016 a 20.4.2016) a zo zosplatnených splátok v celkovej výške 1.977,91 eur (dňa 19.5.2016 žalobca úver vo výške 1.977,91 eur zosplatnil). Vychádzajúc z uvedeného, podľa názoru súdu splátky splatné 20.1.2016, 20.2.2016 a 20.3.2016 sú premlčané. Keďže mal súd v konaní nepochybne preukázané, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť tým, že poskytnutý úver riadne a včas žalobcovi nesplatil, súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 2.036,85 eur na istine, pričom súd zohľadnil premlčanie časti uplatneného nároku v zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 5.12.2018 (keďže ide o konanie, ktoré bolo začaté po 5.12.2018). Súdom priznaná čiastka vo výške 2.036,85 eur predstavuje žalobcom uplatnený nárok vo výške 2.213,67 eur mínus rozdiel medzi sumou 2.213,67 eur a splátkami splatnými dňa 20.1.2016, dňa 20.2.2016 a 20.3.2016 v celkovej sume 176,82 eur (t.j. 3 x 58,94 eur), ktoré splátky súd vyhodnotil ako premlčané (2.213,67 - 176,82). Preto v prevyšujúcej časti žaloby na istine (t.j. v rozsahu 176,82 eur na istine) súd žalobu zamietol.

35. Je potrebné uviesť, že podstata premlčania spočíva v tom, že ak sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. V dôsledku premlčania práva nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného vymáhania. Márnym uplynutím premlčacej doby nárok síce ďalej existuje, ale je oslabený do takej miery, že právo vyplývajúce z tohto nároku súd nemôže veriteľovi priznať.

Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Je to okamih, kedy môže oprávnený po prvýkrát s úspechom podať žalobu na splnenie záväzku, respektíve ho inak záväzkom uplatniť. Pokiaľ sa subjektívne právo nedostalo do štádia nároku, nemôže začať plynúť ani premlčacia doba. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vede alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná trojročná premlčacia doba

plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý krát. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (viď R 1/1998 a Fekete I: D. K. C., X. M., V., W. XXXX, F.. XXX).

36. Vo všeobecnosti ak dlžník plní dlh v splátkach, nezaplatenie jednej alebo viacerých splátok v čase ich splatnosti nespôsobuje bez všetkého splatnosť celého dlhu. Každá zo splátok predstavuje samostatný dlh, ktorý môže veriteľ samostatne uplatňovať na súde. Súčasťou podmienok splatnosti jednotlivých splátok môže byť aj určenie, že pre nesplnenie niektorej splátky je veriteľ oprávnený žiadať celý zvyšok pohľadávky naraz. Splatnosť celej pohľadávky tak nenastáva priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu, prípadne, či podaná na súde žaloba na plnenie.

Jednotlivé splátky úveru sa preto premlčujú v samostatných premlčacích lehotách. Z uvedeného vyplýva, že ak sa tá ktorá splátka stala splatnou a uplynula premlčacia doba, v ktorej sa premlčala, je právne nerozhodný dátum splatnosti poslednej splátky. Nemožno zosplatiť splátky, ktorých splatnosť už nastala. Ak splatné splátky sú premlčané, zosplatenie splátok, ktoré sa stali splatnými práve zosplatením, nemá na premlčané splátky nijaký vplyv.

37. V okolnostiach prípadu strany v úverovej zmluve dohodli splácanie dlhu v mesačných splátkach v zmysle splátkového kalendára. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah každá zo splátok predstavuje samostatný dlh, ktorý môže veriteľ samostatne uplatňovať na súde. V čl. 12 bod 12.2 v podmienkach úverovej zmluvy strany dohodli, že spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. V danom prípade žalobca využil toto právo a po predchádzajúcej výzve žalovaného listom zo dňa 26.3.2016 úver dňa 19.5.2016 zosplatil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 25.5.2016. Keďže žalobca predmetný nárok uplatnil na súde až dňa 26.3. 2019, splátka splatná dňa 20.1.2016 v sume 58,94 eur, splátka splatná dňa 20.2.2016 v sume 58,94 eur a splátka splatná dňa 20.3.2016 v sume 58,94 eur je podľa vyhodnotenia súdu premlčaná. Vychádzajúc z ust. § 54a Občianskeho zákonníka, účinného od 5.12.2018 (podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť) a keďže ide o konanie, ktoré bolo začaté za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd z úradnej povinnosti ex offico prihliadol na citované zákonné ustanovenie a uzavrel, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 176,82 eur na istine (3 splátky x 58,94 eur) zamietol.

38. Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

39. Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013, zmeneného nar. vlády SR č. 20/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 31.5.2016 (t.j. odo šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o okamžitej splatnosti úveru) do zaplatenia, a to v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení účinnom od 1.2.2013. Ku dňu 31.5.2016 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola 0,00 %.

41. V prejednávanej veci bolo preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania, nakoľko neuhradil riadne a včas žalobcovi svoj dlh. Keďže žalovaný sa dostal so splnením svojho peňažného záväzku, ktorý má voči žalobcovi, do omeškania, súd priznal žalobcovi v zmysle ust. § 517 Občianskeho zákonníka úroky z omeškania vo výške 5 %, ktorá výška v % je určená v súlade s ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013, a to z priznanej istiny 2.036,85 eur od 31.5.2016

tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku (t.j. odo šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru) až do zaplatenia.

42. O splnení povinnosti uloženej týmto rozsudkom súd rozhodol v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

43. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. I CSP (podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s § 255 ods. I CSP (podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 84 %, nakoľko žalobca bol v konaní čiastočne úspešný.

Žalobca bol úspešný v rozsahu 92 % (2.036,85 : 2.213,67) a neúspešný v rozsahu 8 % (100 - 92) . Pomer úspechu a neúspechu tak činí 84 % (92 - 8).

44. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II. v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. I CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym úradným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo prostriedky procesného útoku , ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. I CSP).

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) týkajú sa procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávne obsadeného súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.